
OPSCHRIFT

Vergadering van 26 september 2016

Besluit nummer: 2016_AP_00018

Onderwerp:
Gedenkplaatsen koloniale verleden

Raadslid(-leden):
Karlijn Deene - N-VA

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:
Gemeentedecreet

De beslissing wordt genomen op grond van:

MOTIVERING

In Gent herinneren diverse standbeelden en monumenten aan het koloniale verleden van ons land. Er is het beeld van het zogenaamde 'Moorke' in het Citadelpark (een portret van Sakala, de jonge zoon van een Congolese chef die naar België werd meegevoerd, opgericht in 1888), alsook de portretten van de koloniale gebroeders Vandevelde (naar wie ook een straat vernoemd is). Er is het Kongopark, met de Congoster (ter herdenking van de Gentse koloniale die in Kongo gestorven zijn vóór 1908, opgericht in 1936) en het standbeeld van koning Leopold II (geschonken aan de stad in 1955 naar aanleiding van de 10de editie van de 'Internationale Jaarbeurs der Vlaanderen').

Tegen dit laatste beeld zijn al verschillende keren protestacties gevoerd, met name nog in 2010 naar aanleiding van de viering van 50 jaar Congolese onafhankelijkheid. Het onder Leopold II in Congo-Vrijstaat gevoerde beleid staat gekend als een waar schrikbewind.

Vanzelfsprekend is elk standbeeld of monument een reflectie van de waarden en normen die ten tijde van de oprichting in een samenleving golden, maar dit belet niet dat deze monumenten vandaag zinvol kunnen worden gebruikt om o.m. aan te geven welke weg sindsdien is afgelegd.

Er zijn dan ook herhaaldelijk voorstellen geweest om dergelijke beelden te voorzien van duiding via een informatiepaneel, o.a. in 2010 door toenmalig gemeenteraadslid Elke Decruynaere. Tot nog toe werden deze voorstellen door burgemeester Termont en het schepencollege afgewezen met als argument dat het niet haalbaar is om de essentie van het koloniale beleid onder Leopold II te vatten binnen de relatief beperkte mogelijkheden van een informatiepaneel, dat dergelijk paneel zonder twijfel binnen de kortste keren zou gevandaliseerd worden door mensen die het oneens zijn met de aangebrachte informatie, en dat de Gentenaars slim genoeg zijn om zelf de nodige of gewenste achtergrondinformatie op te zoeken.

Nochtans besliste het College – ondanks eerder aangebrachte bezwaren – op 15 juli II. tot het plaatsen van een gedenkbord bij 2 monumenten in het Zuidpark Gent, waarop het Stadsbestuur de vele Congolese slachtoffers, omgekomen ten tijde van de Vrijstraat, betreurt.

Vandaag zijn er dankzij de moderne communicatie- en informatietechnologie eenvoudige en goedkope mogelijkheden voorhanden waardoor het mogelijk is aan de eerder aangebrachte bezwaren te voldoen. In de Nederlandse stad Hoorn bijvoorbeeld werd recent een QR code aangebracht aan het standbeeld van Jan Pieterszoon Coen, de controversiële gouverneur-generaal van Nederlands Indië: via de code komen bezoekers terecht op een website waar diverse standpunten aan bod komen en invalshoeken worden belicht, en via een forum hebben bezoekers de mogelijkheid om interactief deel te nemen aan het debat. In Londen zijn heel wat standbeelden voorzien van een QR code waarmee een audiofragment over het beeld in kwestie kan beluisterd worden ingesproken door Britse acteurs.

Het is aangewezen dat met name een standbeeld als dat van Leopold II (en de aanpalende Congoster) via een QR code van de nodige duiding wordt voorzien. Uiteraard bestaat ook de mogelijkheid om andere al dan niet controversiële standbeelden en/of monumenten van dergelijke codes te voorzien, zodat Gentenaars en bezoekers op een interactieve manier met onze rijke Gentse geschiedenis kunnen omgaan.

Op voorstel van de N-VA-fractie wordt daarom voorgesteld om de volgende artikels goed te keuren:

Beslist het volgende:

BESLISSING

Artikel 1:

De gemeenteraad draagt het college van burgemeester en schepenen op om het geplande informatiebord aan het standbeeld van Leopold II en de Congoster (cf. collegebeslissing 15 juli II.) van een QR code te voorzien, die leidt naar een website met feitelijke informatie alsook een platform om discussie mogelijk te maken.

Artikel 2:

De gemeenteraad draagt het college van burgemeester en schepenen op om te onderzoeken voor welke andere standbeelden en/of monumenten het zinvol is om een dergelijke code aan te brengen.

STEMMING

Verworpen door de gemeenteraad in openbare vergadering van 27 september 2016

- 10 stem(men) voor: Isabelle De Clercq; Filip Van Laecke; Elke Sleurs; Guido Meersschaut; Karlijn Deene; Jef Van Pee; Sandra Van Renterghem; Gert Robert; Ömer Faruk Demircioglu; Robin De Wulf

- 29 stem(men) tegen: Daniel Termont; Mathias De Clercq; Elke Decruynaere; Tom Balthazar; Martine De Regge; Filip Watteeuw; Christophe Peeters; Resul Tapmaz; Tine Heyse; Annelies Storms; Sofie Bracke; Rudy Coddens; Geert Versnick; Guy Reynebeau; Fatma Pehlivan; Sami Souguir; Zeneb Bensafia; Dirk Holemans; Anne Schiettekatte; Caroline Van Peteghem; Greet Riebbels; Sven Taeldeman; Stephanie D'hose; Sara Matthieu; Camille Daman; Mehmet Sadik Karanfil; Mieke Bouve; Cengiz Cetinkaya; Chris Maryns-Van Autreve

- 3 onthoudingen(en): Johan Deckmyn; Wis Versyp; Gabi De Boever